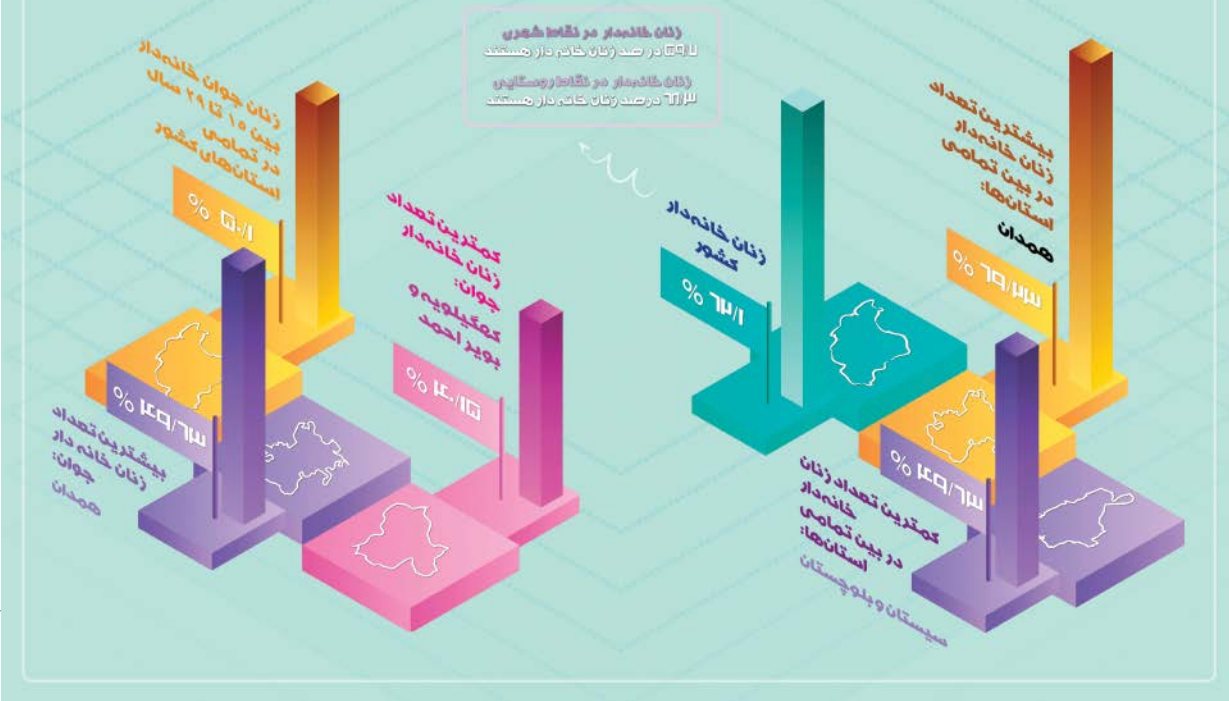

نگاهی به وضعیت خانه‌داری زنان در جامعه ایران

شغل ۶۲ درصدی

آمار خانه‌داری زنان در شهرها و روستاهای کشور

آخرین آمارهای رسمی نشان می‌دهد که ۶۲ درصد زنان کشور خانه‌دار هستند. شاید برخی این آمار را این گونه هم ببینند که ۶۲ درصد زنان کشور شاغل نیستند! اما آیا واقعاً می‌توان گفت خانمی که در خانه حضور دارد، بیکار است؟ براساس تعاریف علمی، مجموعه‌ای از وظایف به هم مرتبط برای به انجام رساندن یک هدف مشخص را شغل می‌گویند. با همین تعریف کوتاه می‌توان به راحتی تشخیص داد که اتفاقاً خانه‌داری یکی از مهم‌ترین شغل‌هاست؛ شغلی که ظرفیت‌های سخت‌ترین و بیشترین حجم از مجموعه کارهای یک‌زندگی مشترک را به خود اختصاص می‌دهد. در این گزارش علاوه بر آن که از درجه آمار و اینفوگرافی مروری کرده‌ایم بر شرایط خانه‌داری زنان در کشورمان، با هم بررسی کوتاهی می‌کنیم به اهمیت حضور زنان در خانه.

الهام لایقی

یک صبح خیلی معمولی

گاهی با صدای خروس و جیک‌جیک گنجشک‌ها و طبیعت روشن و گاهی در آفتاب بانه نور اندکی که از لابه‌لای پرده و پنجره خودش را بر می‌کند داخل اتاق خواب، چشم‌های اعضای خانواده باز می‌شود. همه اعضای خانواده به جز مادر؛ او معمولاً چند ساعت قبل تر درست زمانی که شیرین‌ترین قسمت خواب ماست بیدار شده، نماز خوانده و آبی به صورتش زده و در آشپزخانه مقدمات یک صبحانه را برای دیگر اعضا آماده کرده است تا یک روز کاری برای همه آغاز شود؛ یکی به مدرسه برود، یکی دانشگاه، یکی محل کار و یکی که خودش باشد و انبوهی فکر و دغدغه که در ذهنش بالا و پایین می‌رود. خانواده دور هم صبحانه می‌خورند یا احتمالاً با شتاب لقمه‌ای بر می‌دارند و از در بیرون می‌روند و سرانجام آن که باقی می‌ماند خانم خانه است. زن یا مادری که هر روز بخشی از وجودش را همراه مرد خانه و فرزندان از در بدرقه می‌کند. زنی که آن قدر برای ما گاهی رفتار و کارهای عادی می‌شود که به قول شاعر که سهراب سپهری باشد گاه به تاچه عادت سپرده می‌شود و یادمان می‌رود سهم او از زندگی بیشترین، سخت‌ترین و ظرفیت‌ترین کارهاست.

بیشترین کار زندگی

مادر یا خانم خانه‌دار معمولاً پیش از همه چشم‌هایش

کم ندیده‌ایم، زن‌های بسیاری همسر از دست دادند و برای همیشه پشت و پناه خانه ماندند. در تنگناهای اقتصادی این روزها که شبیه جنگی تمام‌عیار است، چه کسی سخت‌ترین مدیریت را داخل خانه انجام می‌دهد؟ چه کسی خرج و برچ زندگی را تنظیم می‌کند تا آب در دل فرزندان و همسرش تکان نخورد، خودش کمتر می‌خورد و می‌پوشد اما به روی کسی نمی‌آورد.

ظریف‌ترین کارهای زندگی

با هوش و درایت همچون نخ، دانه‌های تسبیح را به هم پیوند می‌دهد. اگر بین اعضای خانواده اختلاف بیفتد آنها را با هم آشتی می‌دهد. خواسته‌ها و نصیحت‌ها را به نحوی مطرح می‌کند که غرور کسی نشکند. اگر فرزند از او چیزی می‌خواهد که بر آوردن آن در توانایی مرد خانه نیست، مدیرانه از فرزند می‌خواهد کمی صبر کند، آن گاه از مبلغی که برای تهیه وسیله‌ای لازم در خانه پس انداز کرده هزینه می‌کند و خرید وسیله را معلق می‌کند تا به این ترتیب هم فرزند به خواسته خود برسد و هم پدر احساس سرشکستگی نکند. انعطاف‌پذیری و درایت او هر غیرممکنی را ممکن می‌کند. لطافت و جود او سختی‌های زندگی را هموار و به پایان رساندن روز سخت را به امید داشتن فردای بهتر امکان‌پذیر می‌کند. تربیت فرزند، رسیدگی به درس و مشق، رفت و آمد به انواع کلاس‌های درسی و تفریحی و قصه گفتن و قصه شنیدن... این زن است، معجزه‌ای که بیشترین، سخت‌ترین و ظرفیت‌ترین وظایف را در خانه بر دوش می‌کشد.

سخت‌ترین کارهای زندگی

زندگی مالا مال از افت و خیز و فرازونشیب است. شادی و غم با هم آمیخته و سیاهی شب و روشنی روز را با هم تلفیق می‌کند. در سختی‌ها همه به پناهگاهی احتیاج دارند که تافصل رسیدن آرامش در آن به سر برند و با دل‌داری و محبت او روحیه مجدد بگیرند. آن پناهگاه انرژی بخش مگر کسی جز مادر و خانم خانه است؟ وقتی می‌شنود همسرش ورشکست شده، پسرش تصادف کرده، دخترش در زندگی زناشویی دچار بحران شده، بیماری گریبان‌عضوی از خانواده را گرفته یا هر اتفاق بد دیگری رخ داده در همان لحظات پر استرس و سخت از جابری خیزد دست دیگران را می‌گیرد تا با کمکش بتوانند از شرایط سخت عبور کنند. همین هفته گذشته پیکر حاج حیدر از سوره به خانه برگشت، همسر شهید جنتی در بدرقه باشکوه مردم جلوی در ایستاده بود، لبخند می‌زد اما پشت آن لبخند چند سال سختی بود و سال‌ها دشواری پیش رو. از این لبخندها و دشواری‌ها در سال‌های دفاع مقدس هم مادر کشورمان

را باز می‌کند و بعد از آن که مطمئن شد فرزند یا فرزندانش آرام خوابیده‌اند به خواب می‌رود، بیشترین فعالیت روزانه را انجام می‌دهد و کمترین حق را برای خود قائل است، از گوشه گوشه زندگی گرد و غبار را می‌تکاند، آن قدر که چند روز غیبت او نشان می‌دهد تا چه اندازه زندگی را می‌تواند خاک در بر بگیرد.

به راحتی می‌گوییم هیچ چیز غذای خانگی نمی‌شود!

آمارهای گویند ۶۲ درصد زنان ایران خانه‌دار هستند. در این میان سهم زنان روستایی ۶۸ درصد و زنان شهری ۵۹ درصد است. جالب است بدانید استان قم بیشترین زنان خانه‌دار شهری را دارد و استان کهگیلویه و بویر احمد هم کمترین زنان شهری خانه‌دار را به خود اختصاص داده است. این آمار درباره زنان روستایی به ترتیب به استان‌های همدان و سیستان و بلوچستان تعلق دارد